

LAURENȚIU PLOSCEANU, ARACO:

“Buna absorbție pe POR 2014-2020 depinde de noua Lege a Achizițiilor publice”

Volumul de fonduri europene alocate Programului Operațional Regional (POR) pentru perioada 2007 – 2013 a fost de 4,84 miliarde de euro. Pentru exercițiul 2014 – 2020 țara noastră beneficiază de 8,25 miliarde de euro, aproape duble față de perioada anterioară, ne-a declarat Laurențiu Plosceanu, președintele Asociației Române a Antreprenorilor de Construcții (ARACO).

Domnia sa a comentat: “Creșterea este semnificativă, dar rezultatele slabe estimate pentru 2007-2013 reprezintă o țară, iar cauzele care s-au înregistrat în perioada trecută nu au fost semnificativ corectate. Axele prioritare pentru 2014 – 2020 cu finanțări substanțiale sunt competitivitate IMM – 877 milioane de euro, infrastructură de transport rutier – un miliard de euro și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon – 1,18 miliarde euro (eficiență energetică clădiri și transport urban)”.

Întrebat ce măsuri au fost luate pentru accelerarea contractării pentru noul POR, domnul Plosceanu a spus că buna absorbție depinde, într-o foarte mare măsură de pachetul de acte normative care transpun noile directive europene privind achizițiile publice: “Suntem deja la jumătatea anului 2015 și nu am putut vedea până acum proiectele de lege pentru achiziții publice. De asemenea, deși de peste 2

ani încercăm, alături de Asociația Română a Inginerilor Constructori și Ministerul Fondurilor Europene, să reintroducem în legislația indigenă condițiile contractuale FIDIC, procesul pare să fie blocat”.

Alocările pe noile axe prioritare

POR 2014-2020 are 12 axe prioritare. Conform datelor puse la dispoziție de Ministerul Dezvoltării, Axa Prioritară 1 – Promovarea transferului tehnologic, are o valoare alocată de 206,51 milioane de euro (FEDR și contribuție națională).

Tipurile de activități eligibile sunt crearea, modernizarea și extinderea entităților de ITT, inclusiv dotarea cu echipamente a acestora; achiziționarea de servicii tehnologice specifice, inclusiv consultanță specializată în afaceri; crearea și actualizarea platformelor de tranzacționare pentru cererea și oferta de proprietate intelectuală.

Potențialii beneficiari sunt entități juridice constituite care gestionează infrastructuri cu rol de ITT. Acordarea finanțării pentru entitățile ITT se va realiza pe baza unei evaluări inițiale a pieței și a domeniilor de specializare inteligentă pentru care este propus proiectul și ulterior, pe baza unui plan de afaceri care să demonstreze orientarea către piață și durabilitatea investiției. Se va acorda prioritate, prin lansarea unui prim apel dedicat, proiectelor care fac parte dintr-o strate-

“Suntem deja la jumătatea anului 2015 și nu am putut vedea până acum proiectele de lege pentru achiziții publice”, ne-a declarat Laurențiu Plosceanu.

gie integrată de dezvoltare urbană (SUD) finanțabilă în cadrul axei prioritare 4 POR – dezvoltare urbană.

Axa Prioritară 2 este dedicată îmbunătățirii competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, având alocări de 877,11 milioane de euro (FEDR și contribuție națională).

Tipurile de activități ce vor fi finanțate sunt construcția/ modernizarea și extinderea spațiului de producție/servicii al IMM-urilor, inclusiv dotare cu active corporale și necorporale; crearea/ modernizarea/ extinderea incubatoarelor/ acceleratoarelor de afaceri, inclusiv dezvoltarea serviciilor aferente; implementarea procesului de certificare a produselor, serviciilor sau proceselor; promovarea produselor și serviciilor, realizarea de site-uri pentru prezentarea activității și a produselor sau serviciilor promovate. La acestea se adaugă activități specifice procesului de internaționalizare.

Finanțarea incubatoarelor/acceleratoarelor de afaceri se va realiza pe baza unei evaluări inițiale a pieței și a domeniilor economice pentru care este propus proiectul și a unui plan de afaceri care să demonstreze orientarea către nevoile IMM-urilor, durabilitatea investiției și menținerea investiției.

Axa Prioritară 3 – Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon – va beneficia de 2,3 miliarde de euro (FEDR și contribuție națională).

Principalele obiective finanțate sunt eficiența energetică a clădirilor publice, inclusiv măsuri de consolidare a acestora; eficiența energetică a clădirilor rezidențiale, inclusiv măsuri de consolidare a acestora; investiții în iluminatul public; măsuri pentru transport urban (căi de rulare/ piste de bicicliști/ achiziție mijloace de transport ecologice/ electrice etc.).

Pentru accesarea fondurilor este nevoie de existența unor docu-

mente strategice specifice la nivel local - condiție de eligibilitate: strategii locale în domeniul energiei pentru domeniul eficienței energetice în clădiri și iluminat public; Planuri de Mobilitate Urbană Durabilă (PMUD) pentru proiectele propuse pentru finanțare în domeniul mobilității urbane.

Punctaj suplimentar în grilele de evaluare și selecție va fi acordat pentru proiectele care fac parte dintr-o strategie integrată de dezvoltare urbană finanțabilă în cadrul AP 4 POR – dezvoltare urbană; pentru promovarea complementară proiectelor în cadrul acestei axe prioritare; pentru prioritizarea anumitor tipuri de investiții: clădiri cu funcții sociale – spitale, infrastructură educațională sau investiții destinate transportului public și

nemotorizat/nepoluant.

Axa Prioritară 4 este dedicată sprijinirii dezvoltării urbane și beneficiază de fonduri de 1.386,85 milioane de euro (FEDR și contribuție națională).

Tipurile de activități finanțate pe această axă sunt măsuri pentru transport urban (căi de rulare/ piste de bicicliști/ achiziție mijloace de transport ecologice/ electrice, etc.); revitalizarea zonelor urbane (reconversia și refuncționalizarea terenurilor abandonate etc.); acțiuni integrate pentru comunități marginalizate prin: clădiri pentru activități educative, culturale și recreative; facilități destinate utilizării publice, cum ar fi: zone verzi de mici dimensiuni, piețe publice, scuaruri, părculețe, străzi urbane și utilități de bază la scară mică; infra-

structura de educație (creșe, grădinițe, licee tehnologice, școli profesionale și tehnice).

Axa Prioritară 5 vizează îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural. Valoarea alocată este de 466,5 milioane de euro (FEDR și contribuție națională).

Activitățile eligibile sunt restaurarea, protecția și conservarea patrimoniului cultural (UNESCO, național, local din mediul urban); regenerarea și revitalizarea zonelor urbane (modernizare spații publice, reabilitare terenuri abandonate etc.).

Pe Axa Prioritară 6 – Îmbunătățirea infrastructurii rutiere de importanță regională și locală, fondurile disponibile totalizează circa un mi-

liard de euro și sunt acordate pentru modernizarea/reabilitarea rețelei de drumuri județene care asigură conectivitatea, directă sau indirectă cu rețeaua TEN T; construcția / modernizarea șoselelor de centură cu statut de drum județean aflate pe traseul drumului județean respectiv; investiții destinate siguranței rutiere.

Conform Ministerului Dezvoltării, Axa Prioritară 7 - Diversificarea economiilor locale prin dezvoltarea durabilă a turismului are fonduri de 118,89 mil euro (FEDR și contribuție națională). Tipuri de activități eligibile sunt dezvoltarea infrastructurii turismului balnear (infrastructură rutieră, rețele de captare și transport, parcuri balneare, modernizare și creare baze de tratament); crearea și extinderea infrastructurii de agrement, inclusiv a utilităților aferente; amenajarea obiectivelor turistice naturale de utilitate publică, precum și crearea/ modernizarea infrastructurilor conexe de utilitate publică.

Potențiali beneficiari sunt unități administrativ-teritoriale și parteneriate între aceste unități. Investițiile propuse trebuie să facă parte dintr-o strategie de dezvoltare locală, elaborată de autoritatea publică locală în parteneriat cu actorii privați, care să contribuie la valorificarea durabilă a resurselor turistice, precum și la creșterea gradului de ocupare a forței de muncă.

Implementarea se va realiza numai în stațiunile turistice, în special cele balneare, precum și pe teritoriul Deltei Dunării, iar investițiile mediului privat în domeniul turismului se vor realiza prin axa prioritară 2 - sprijinirea mediului de afaceri, susțin specialiștii din minister.

Axa Prioritară 8 – Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și sociale dispune de fonduri de 763,45 milioane de euro (FEDR și contribuție națională).

Tipurile de activități finanțate sunt construirea/ reabilitarea/ modernizarea infrastructurii de servicii medicale, inclusiv dotarea cu echipamente; reabilitarea/ modernizarea infrastructurii pentru dezinstituționalizare și pentru servicii sociale nerezidențiale, inclusiv dotarea cu echipamente.

Pe Axa Prioritară 9 – Sprijinirea regenerării economice și sociale a

ITI - investiție teritorială integrată

- ✓ ITI Delta Dunării va fi utilizat, prin contribuția tuturor Programelor FESI 2014-2020, într-un areal format din 38 de unități administrativ-teritoriale din cadrul Rezervației Biosferă Delta Dunării, Județul Tulcea și nordul Județului Constanța.
- ✓ Alocarea orientativă POR 2014

– 2020 pentru ITI Delta Dunării va fi de 411,7 milioane euro (FEDR+cofinanțare națională)

- ✓ POR 2014 – 2020 va sprijini finanțarea următoarelor tipuri de activități:

- ① Măsuri destinate IMM-urilor
- ② Eficiență energetică în clădiri publice, clădiri rezidențiale și ilu-

minat public

- ③ Măsuri de mobilitate urbană
- ④ Conservarea, restaurarea patrimoniului cultural
- ⑤ Modernizarea și reabilitarea drumurilor județene
- ⑥ Infrastructură turistică
- ⑦ Infrastructura de sănătate, socială, educațională.

SUERD - Strategia DUNĂRII

- ✓ Principala provocare - transformarea regiunii Dunării în una competitivă, dinamică și prosperă, precum și ridicarea standardului de viață al comunităților locale.
- ✓ Investițiile infrastructurale POR se vor concentra în cele 12 județe riverane Dunării (Caraș Severin, Mehedinți, Dolj, Olt, Teleorman, Giurgiu, Călărași, Ialomița, Brăila, Galați, Tulcea, Constanța);
- ✓ Susținerea strategiei SUERD se va realiza de către fiecare program, fie prin alocări dedicate, fie de acordarea de punctaje suplimentare la evaluarea proiectelor
- ✓ POR a optat pentru alocarea unui buget dedicat de circa 500 milioane de euro pentru cele 12 județe riverane Dunării;
- ✓ Investițiile SUERD vizează următoarele domenii:
 - transport
 - apă, apă uzată
 - dezvoltare rurală
 - patrimoniu cultural
 - infrastructură de turism
 - revitalizare și mobilitate urbană
 - eficiență energetică în clădiri publice, rezidențiale și iluminat public
 - infrastructura rutieră.

comunităților defavorizate din mediul urban (CLLD), valoarea alocată este de circa 101 milioane de euro. Proiectele eligibile sunt construirea/reabilitarea/modernizarea locuințelor sociale; investiții în infrastructura de sănătate, educație și servicii sociale; stimularea ocupării - activități de economie socială; investiții în amenajări ale spațiului urban degradat al comunității defavorizate.

Axa Prioritară 10 este dedicată dezvoltării infrastructurii educaționale, cu o valoare alocată de 352,19 milioane de euro (FEDR și contribuție națională).

Tipurile de activități finanțate sunt construcția/ reabilitarea /modernizarea /echiparea infrastructurii educaționale antepreșcolare (creșe), preșcolare (grădinițe) și a celei pentru învățământul general obligatoriu (școli I- VIII); reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii școlilor profesionale, liceelor tehnologice, infrastructurii educaționale universitare.

Axa Prioritară 11 vizează extinderea geografică a sistemului de înregistrare a proprietăților în cadastru și cartea funciară. Fondurile alocate totalizează 312,89 milioane de euro (FEDR și contribuție națională). Axa este dedicată unui proiect major elaborat pentru o implementare în trei faze: integrarea

datelor existente și extinderea înregistrării sistematice în zonele rurale ale României; servicii îmbunătățite de înregistrare cadastrală; Management, Strategie și Tactici.

Axa Prioritară 12 - Asistență tehnică are o valoare alocată de 221,27 milioane de euro (FEDR și contribuție națională) și este necesară pentru sprijinirea Autorității de Management și a Organismelor Intermediare pentru implementarea diferitelor etape ale POR, dar și pentru activități de publicitate și informare specifice POR.

Bariere de îndepărtat

Autoritatea de Management (AM) a POR pentru exercițiul 2007 - 2013 a identificat o serie de nevoi de expertiză pentru îmbunătățirea absorbției fondurilor structurale, lucru necesar și pentru perioada 2014 - 2020. Banca Mondială, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Banca Europeană de Investiții și-au manifestat, conform domnului Plosceanu, disponibilitatea punerii la dispoziție a expertizei specifice necesare.

În aceste condiții, principalele obstacole care rămân de îndepărtat din calea absorbției sunt, în opinia președintelui ARACO, asigurarea corespunzătoare a finanțărilor de la bugetul de stat, calitatea corespunzătoare a documentațiilor puse la dispoziția antreprenorilor, clarificarea din timp a statutului juridic a terenurilor destinate execuției lucrărilor și, nu în ultimul rând, posibilitatea accesării de credite bancare necesare derulării lucrărilor.

La acestea se adaugă asigurarea capacităților tehnico-economice și umane ale unora dintre contractorii locali din perspectiva asumării răs-

punderilor contractuale, utilizarea extensivă și uneori fără discernământul necesar a susținerii terțului cu efecte negative asupra echilibrului concurențial, dar și poziția premeditat abuzivă a multor entități achizitoare în materie de condiții contractuale (de exemplu, eliminarea clauzei de actualizare a prețului contractului, care este uzuală în FIDIC pe contractele din exercițiul anterior pe POS Mediu).

Contestarea licitațiilor, veșnica problemă

Teoretic nu suntem în întârziere cu contractarea pe noul POR, esti-

mată să înceapă în septembrie, însă, practic, țara noastră are un decalaj dacă vorbim de contracte care vor putea fi încheiate până la începutul anului 2016 și care să nu fie blocate de eventuale contestații, apreciază Laurențiu Plosceanu. "În condițiile în care o pondere importantă din contractele ce urmează să fie realizate

sunt blocate de contestații, atunci pot să apară probleme dacă acestea nu devin operaționale din a doua parte a anului 2016", a ținut să precizeze domnia sa.

De asemenea, experiența cu ultimele guverne atestă că responsabilitățile privind asigurarea finanțării și accesul la credite bancare nu au fost respectate integral. "Nu putem estima care ar fi ponderea acestui fenomen, dar acesta se va menține și în acest exercițiu bugetar", ne-a mai declarat domnul Plosceanu.

Pe vechiul POR nu am absorbit nici jumătate din bani

În cadrul POR 2007-2013, proiectele finalizate erau de 1,8 miliarde de euro la 31.05.2015, ceea ce co-

Comisia Europeană a adoptat, la finele lunii iunie, Programul Operațional Regional 2014-2020 pentru România, în valoare de 8,2 miliarde euro, care este foarte așteptat de constructori și administrațiile locale, care se confruntă acum cu un vid de finanțare.

Cu această ocazie, Comisarul european pentru politică regională Corina Crețu a declarat că țara noastră nu a pierdut niciun ban din acest

program, întrucât bugetul prevăzut pentru 2014 a fost transferat pentru acest an. Domnia sa a spus: "Odată cu semnarea acestui program începe etapa cu adevărat dificilă: implementarea proiectelor. Obiectivele programelor sunt foarte ambițioase. Ne așteptăm ca peste 5.000 de întreprinderi mici și mijlocii să fie sprijinite să inoveze și să prospere în următorii 7 ani, ceea ce va duce la o creștere de aproape 50% a productivității muncii în regiunile mai puțin dezvoltate ale României". Comisarul susține, conform unui comunicat remis redacției, că POR pentru România este unul dintre cele mai mari programe de investiții din Uniunea Europeană. La rândul său, ministrul Dezvoltării, Sevil Shhaideh, a declarat: "POR pre-

vede alocările financiare pentru cele 11 axe prioritare (plus axa 12 - Asistență Tehnică), în care vor fi investite, în următorii 7 ani, cei 8,25 miliarde euro alocați României pentru dezvoltare regională. Marcăm, practic, începutul unei noi etape în dezvoltarea României".

În cadrul programului, peste 5.000 de IMM-uri vor fi sprijinite, 500.000 de oameni vor beneficia de servicii comunitare mai bune și de servicii îmbunătățite de asistență medicală primară, în special în regiunile mai puțin dezvoltate, iar consumul de energie în clădirile publice și private va fi redus. Ministrul a subliniat că vor fi reabilitate mai mult de 2.000 de km de drumuri, vor fi renovate 45 de monumente istorice și vor fi create 224.000 mp de spații verzi în orașe.

Regiunea BUCUREȘTI ILFOV

- în perioada 2014 - 2020 va fi o regiune mai dezvoltată - condiții specifice aplicabile
- grad mai mare de concentrare a fondurilor pe obiectivele tematice 1 - 4
- rate de cofinanțare diferite
- alocare diferențiată în cadrul programelor operaționale
- alocare în POR - 449,09 milioane de euro (distribuită în cadrul axelor prioritare ale POR), pentru investiții privind:
- Sprijinirea competitivității IMM-urilor
- Măsuri de eficiență energetică în clădiri publice, rezidențiale, iluminat public
- Măsuri privind mobilitatea urbană
- Conservarea, restaurarea patrimoniului cultural
- Măsuri privind revitalizarea urbană
- Modernizarea și reabilitarea drumurilor județene
- Infrastructura de educație.

respunde unui procent de absorbție a fondurilor europene de 45,5%. Potrivit ARACO, este greu de crezut că autoritățile vor reuși să atingă 85% grad de absorbție la finele anului, așa cum și-a asumat Guvernul.

Din informațiile deținute de ARACO, arieratele înregistrate de constructorii implicați în POR la 31.12.2014 se ridicau la suma 130 milioane de lei. "Din păcate, nu simțim încă o determinare guvernamentală de a face din aceste

programe o prioritate crucială pentru redinamizarea absolut necesară și binevenită a activităților din sectorul de construcții", a conchis Laurențiu Plosceanu.

Apetitul băncilor pentru finanțarea proiectelor europene, incert

În mod logic, băncile ar trebuie să acorde mai multe credite pentru finanțarea proiectelor cu fonduri europene, întrucât rambursarea este

garantată. Însă norii negri care se anunță din nou asupra sistemului bancar european vor menține la cote joase apetitul bancar pentru implicarea în susținerea acestor categorii de proiecte, ne-a declarat Laurențiu Plosceanu. "Nu știm bine dacă și când va fi Grexit, dacă și când va fi Brexit și nici cum turbulențele din SUA vor crea din nou unde de șoc globale", a subliniat domnia sa.

